

Resolutions of the Council of Policy of Cape of Good Hope Cape Town Archives Repository, South Africa

Reference code: C. 77, pp. 42–52.

Dingsdag den 8e Julij 1727, voormiddags.

[1]

Present den Edelen Heer Gouverneur en al de leeden.

Door den schipper van het Rotterdams schip Crooswijk, Gerrit van Weezel, versoek gedaan sijnde dat aan hem eenige provisien mogten werden toegevoegt tot supplement van het geene op sijnen onderhebbenden bodem gedurende desselfs langwijlige vojagie naar herwaarts is geconsumeert geworden, Soo is naar deliberatie goedgevonden en verstaan dat aan dien bodem sullen werden verstrekt 24 mudden gort, 16 mudden boonen en 8 mudden erweeten.

Gelijk meede beslooten is dat het schip Boukenroode, alhier wederom voor den tijd van vier maanden van rijst sal werden geprovideert, in plaatse van het hardbroot van die kiel, 't geen volgens verklaring van expresse gecommiteerdens ten eenemaal bedorven en tot gebruijk onbequaam is bevonden.

Vervolgens geliefden den Edelen Heer Gouverneur te produceeren seekere verklaring door den substitut landdrost aan Sijn Edele overgelevert, nopens den overgaaf van 's Comps. goederen en effecten, berustende op de post geleegeen aan de Revier Sonder Eijnd, [2] door den gewezenen corporaal aldaar, Haijko Heeresplaatte van Scheemke, aan desselfs vervanger, Engelbregt Fredrik Foestman, [3] waar bij onder anderen komt te blijken dat gem. Haijko Heeresplaatte bij dien overgaaf seventig ponden tabak ter sijner verandwording staande, is te kort gekomen, sonder eenige voldoende reeden te kunnen geeven waar deselve soude mogen gebleeven sijn, gevende Sijn Edele derhalven in consideratie of het niet behoerlijk was dat gesegde tabak door hem Haijko Heeresplaatte aan d' E. Comp. wierde voldaan, 't sij in contant, ofte wel dat men die op sijne soldij reek. deede belasten, benevens de waarde van een paard 't geen door hem aan den burger Andries van der Heijden [4] geleend sijnde, aldaar was komen te verongelucken; [5] over het welke geraadpleegt weesende, is geresolveerd en beslooten dat men gem. Haijko Heeresplaatte de voorsz seventig ponden tabak uijtkoopsprijs tegens elf stuijvers het lb. aan d' E. Comp. sal laten vergoeden, benevens het paard ter zomma van twintig Rds., en dat het gesegde bedragen, bij aldien hij hetselve niet contant voldoen kan, op desselfs lopende soldij reek. sal werden gedebiteert, sijnde daar en boven nog goedgevonden dat dikwilsgem. Haijko Heeresplaatte weegens dese en andere onordentelijkheeden en versuijmenissen in den dienst sal werden gedegradeert tot soldaat met negen guldens ter maand. [6]

Verders is op de voorstelling van den Edelen Heer Gouverneur in steele van den gestorvenen Jan Christoffel Greeve tot adjudant en drilmeester deses Casteels gevordert den sergeant, Borgert Borgertsz van Nimweegen, met een maandelijxe gagie van dertig guldens onder sijn lopend verband.

Werdende daar na door Sijn Edele insgelijx voorgestelt dat hoewel de placcaaten alhier van outs op den 10e Maart 1685, en bij renovatie op den 18e Maart 1699, [7] aangaande den cours en waarde der respective geldspetien bij de souvereijne Regeering onser landen geslagen, g'emaneeerd, specialijk tot haaren grondslag

hebben gehad het gebruij[k] van Indiën, als sijnde den cours en waarde van dien daar bij gereguleert geworden, sodanig als deselve doenmaals aldaar gangbaar sijn geweest, en dat egter niettegenstaande daar omtrent eenige veranderingen sijn voorgevallen, hetselv[e] nogtans alhier niet en is geobserveerd, voornamentlijk ten opsigte van de silvere ducaton, dewelke daar deselve tegenwoordig in India voor dertien schellingen gangbaar is, egter ter deser plaatse in den dagelijxen handel doorgaans niet hooger dan teegen twaalf schellingen het stuk werd ontfangen en uijtgegeven; ende gemerkt door dat ingesloopen misbruijk is veroorzaakt dat veele der passeerende scheepelingen niet alleen, maar ook deser ingesetenen haar gewin daar mede soekende de ducatonen alhier komen in te wisselen en naar elders te vervoeren, waar door dit land wederom in tegendeel met seer slegt, besnoeijd en afgesleeten pajement als vervuld werd, soo geliefden Sijn Edele daar nevens in consideratie te geven of het derhalven niet nodig soude sijn dat men, om daarteegens te voorsien, de goede geldspetien soo veel mogelijk hier ter plaatse te behouden en onder den ingeseeten te doen roulleeren, de ducaton alhier in selver voegen volgens het tegenwoordige gebruijk van India voortaan tegens dertien schellingen het stuk derde cours nemen, ende zulx tot soo lange als deselve aldaar voor dien prijs sal gangbaar sijn, omme dus te samen geduuriglijk op een eenparigen voet te kunnen blijven; welken aangaande met aandagt geraadpleegt sijnde, Soo is goedgevonden en verstaan dat zulx navolgens de voorseijde propositie bij placcaat sal werden gestatueert, op paene dat de geene die daar teegens in 't vervol[g] komen aan te gaan, naar bevinding van saken arbitralijk sullen werden gecorrigeert, sullende de gemelte ducaton ook ten voorseijde prijse, namentlijk teegens dertien schellingen het stuk bij de E. Comp. werden ontfangen en uijtgegeven, uijtgenomen alleen ten reguarde van gelden dewelke in 's Comps. cassa sullen werden getelt omme per wissel naar het vaderland geremitteert te werden, als wanneer de ducaton ingevolge de vastgestelde ordre onser Heeren en Meesteren niet hooger dan teegens elf schellingen sal werden geaccepteert en aangenomen. [8]

Aldus geresolveerd ende gearresteerd in 't Casteel de Goede Hoop, ten dage en jaare voorsz.

P. G. NOODT.

JAN DE LA FONTAINE.

A. V. KERVEL.

JN. ALDERSZ.

NS. HEIJNING.

HK. SWELLENGREBEL.

Mij present, R. TULBAGH. Secrets.

Notes:

[1] Die Politieke Raad het nie op 3, 10, 17 en 24 Junie en 1 Julie vergader nie. Sien C.606, *Dagregister*, 1723–1727, pp. 1141, 1144, 1146, 1148 en 1157.

[2] Sien C.344, *Attestatiën*, 1727, pp. 395–396.

[3] Hy was afkomstig van Hamelen, en was tot 1737 poshouer van die Kompanjiespos by Riviersonderend.

[4] Hy was die seun van Jacobus van der Heijden en Elsje Gildenhuijsen, en is op 11.1.1728 getroud met Maria Odendaal, die dogter van Willem Odendaal en Susanna Biebow. Hulle het twee seuns en drie dogters gehad.

[5] 'n Verklaring wat Van der Heijden oor die perd afgelê het, kan gevind word in C.344, *Attestatiën*, 1727, p. 395.

[6] 'n Gedeelte waarin tekortkomende en beskadigde goedere uit die skepe Oudenaarden, Assenburg, Petronella Alida, Prattenburg, Keetel, Barbesteijn, Zeewijk, Hogenes, Everswaard, Noordbeek, Soetelingskerken, Samarithaan, Uno, Meijnden en Adrichem as

verliese afgeskryf is, is hier weggelaat. Sien C.22, *Resolusiën*, 1727–1728, pp. 169–173; C.292, *Memoriën*. 1726–1739, pp. 37–40.

[7] Hierdie twee plakkate kan respektiewelik gevind word in C.680, *Origineel Placcaat Boek*, 1652–1686, pp. 460–462, en C.681, *Origineel Placcaat Boek*, 1686–1709, pp. 308–310. Dit is ook gepubliseer in *Kaapse Plakkaatboek*, deel 1, pp. 199–200 en 311.

[8] 'n Gedeelte waarin 'n nuwe ondermeester en onderstuurman op die skip Crooswijk aangestel is, is hieronder weggelaat. Sien C.22, *Resolusiën*, 1727–1728, pp. 175–177; C.234, *Requesten*, 1727–1728, pp. 81–82.

Publication is only permitted if the name of the repository and the reference number are mentioned.